

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Patrono loci: seu Titulo Ecclesiae. 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

ris octauam, quia Semiduplex Festum est nobilius per se loquendo (quia Festum est) quam dies infra octauam, quæ est continuatio Festi, ut diximus supra cap. 8. num. 4. idcirco fit commemoratio Semiduplex ante diem infra Octauam. Casum habes in terminis in secundis Vesperis Sancti Thomæ Cantuariensis, quando concurret cum Festo Sancti Syluestri, in quibus integræ Vesperæ sunt de Duplici cum commemoratione Sancti Thomæ Semiduplex, & deinde Octauarum.

40 De Sancta Maria in Sabbato, si in feria sexta fiat Festum nouem lectionum, fit commemoratio ante Festum simplex, quod celebratur in Sabbato.

41 De Festo Simplici fit commemoratio ante Suffragia Sanctorum, seu communes commemorationes, de Cruce, Sancta Maria, &c. & ante commemorationem cuiusque Tituli, vel Patroni Ecclesie, quæ fortè omnibus suffragijs præponeretur pro sui dignitate, veluti Sanctissimæ Trinitatis, Corporis Christi, &c. quia, cum hæc commemorationes dicantur, & sint communes, cedunt simplicibus, quæ eo die locum proprium, & festiuium habere debent, ita seruos suos honorante ipsomet Deo, & quasi locum cedente in eorum Festo.

42 Denique fit commemoratio tantum Festi simplicis in Vesperis de feria, quando postridie de eodem facienda est tantum commemoratio, ob occurrentem feriam quartam Cinerum, seu feriã quartam, aut sextam temporum, aut Vigiliam; quia non habet Officium; ergo neque primas Vesperas; sicut etiam omititur & ipsa commemoratio in feria quarta maioris Hebdomada, cum in sequenti feria nihil fiat Festo simplici.

43 Ratio prædicti Ordinis patet, congruit enim qualitati Festorum, & Officiorum; & eo ordine, quo Festa prædictorum fierent, eodem faciendæ sunt solemnes, non communibus comparatæ, commemoraciones.

De Patrono loci, & Titulo Ecclesie. Cap. XII.

1 Patroni Festum fieri congruè docuimus supra cap. 2. ex Micr. cap. 43. & Radulph. propof. 17. & fieri sub ritu duplici primæ classis ibidem ex Rubricis generalibus num. 4. Queritur: quomodo differant Patronus, & Titulus Ecclesie? Respondeo, Patronum esse, quem Episcopus cum populo sibi Patronum eligit, eò, vel quia primus eo loci Episcopus fuit, vel quia ibi humatus, vel quia Cuius eiusdem loci, vel quia iuuit aliquando mirabiliter in eiusdem populi necessitatibus, vel ob alias similes causas. Datur autem Titulus Ecclesie, qui non ita late patet, ut Patronus loci, puta, quia Ecclesia dedicata est sub inuocatione Sanctissimæ Trinitatis, Corporis Christi, Sanctæ Crucis, Beatæ Mariæ, Sanctorum, &c. Cur verò dicatur Titulus, dicam *Sectione 8. cap. 5.*

2 Nonnulli vocant Patronos eos, erga quos solo deuotionis affectu mouentur, non communi toti ciuitati, seu loco; at de ijs non loquitur Rubrica, quæ locum accipit pro multitudine cleri & populi, ex communi modo loquendi. In posterum decernendi erunt Patroni iuxta Decretum, quod sequitur.

Decretum super electione Sanctorum in Patronos, A Sacra Rituum Congregatione de ordine S. D. N. Urbani Papæ VIII. emanatum die 23. Martij 1630.

Sacra Rituum Congregatio, Annuente Sanctissimo D. N. In electione Patronorum mandauit infra scripta in posterum seruari debere, declarans, quòd aliter facta electio nulla sit ipso iure.

Primò, quòd eligi possint in Patronos ij solùm, qui ab Ecclesia Vniuersali titulo Sanctorum coluntur, non autem Beificari dumtaxat.

Secundò, Quòd de Patrono Ciuitatis electio fieri debeat per secreta suffragia à populo mediante Còsilio generali illius Ciuitatis, vel loci; nõ autè ab Officialibus solùm,

folium, & quod accedere debeat consensus Episcopi, & Cleri illius loci.

Idemque seruari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per secreta suffragia à populo singularum Ciuitatum Prouinciæ.

Et quod Repræsentantibus Regnum, Ciuitatem, Prouinciã nulla competat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habeant speciale mandatum, & ulterius interueniat consensus Episcopi, & Cleri dictarum Ciuitatum.

Et Tertio, Quod causæ electionis nouorum Patronorum debeant in Sacra Congregatione deduci, & ab ea examinari, ac demum causa cognita ab eadem Congregatione approbari, & confirmari.

Et ne præmissorum ignorantia vllò vnquam tempore possit allegari, eadem Sacra Rituum Congregatio supradictũ Decretũ imprimi, & publicari mãdauit.

Io. Bapt. Card. Detus.

Loco † Sigilli.

T. Tegrimius Secr.

Ratio Decreti est, & primæ quidem conditionis est, quia Beatificati non possunt esse Titulares Ecclesiarum, quarum ædificatio conceditur in honorem Canonizatorum tantum in Bulla Canonizationis; non ergo Patroni esse debent, quorum gradus est nobilior, quã Titularium. Neque Beatificatis dari solet à Sacr. Congregatione Rituum aliud officium, quam duplex maius per annum; Patronis autem duplex primæ classis. Decretum tamen comprehendit etiã Patronos minùs principales, quos decet esse Sanctos vniuersales.

Alterius conditionis ratio est: quia primò populus debet eligere ob beneficia à Sancto accepta: deinde clerus debet consentire, vt postea colatur cum officio debito, & Missa.

Tertiæ conditionis est ratio; quia sæpe numero sine causa, arbitrio Principũ, vel arte aliorum minus legitima extor-

D. Barth. Gauant. Tom. II.

quentur vota Consiliariorum, & Episcoporum; Romæ verò censura est liberior, & ob auctoritatem Sedis Apostolicæ securior, & sanctior.

3 Dantur Patroni vnus Ciuitatis, & Patroni vnus prouinciæ, vt Mediolanensis prouinciæ, decreto prouinciali Patronus est Sanctus Ambrosius. Dantur etiã plures Patroni loci. ex Rubrica de officio duplici num. 1. vbi habentur hæc verba. In Festo Patroni vnus, vel plurium alicuius loci. è quibus vnus esse debet principalis, ex Rubr. de Octau. num. 1. alij minùs principales. Titulus autem Ecclesie vnus materialis solet esse vnus; sed tamen potest etiam esse plurium Sanctorum, vt apud nos Romæ Ecclesia SS. Blasij, & Caroli, in qua duo Festa celebrantur, vel plurium sub eodem Festo, vt SS. Cosmæ, & Damiani & similia.

4 Tam de Patrono principali, quam de Titulari Ecclesie fit Officium, vt de duplici primæ classis, vt in Rubrica de Commemor. n. 3. Item fit Octaua de vtroque, in Rubrica de Octauis nu. 1. & quæcumque supra dedimus duplici primæ classis, & octauis, eadem concedenda sunt Patrono principali loci in loco suo, & Titulari in Ecclesia sua. Eadem enim est ratio solemnitatis in vtrisque.

5 At quinam tenentur ad Festum, & Officium de principali loci Patrono? Sacra Rituum Congregatio decreuit sæpius, Regulares etiam teneri ad Festum de Patrono loci, & Officium solemnne; iuxta Bullam Gregorij XIII. die 30. Decembr. 1573. non tamen teneri ad octauam eiusdem; quod nouo Decreto firmatum est à S. Rituum Congreg. die 27. Martij 1628. & illud quidem decretum est, vt populus, qui in eo Festo ad Regularem Ecclesias accedit, Missas, & Officia diuina auditorus ad pietatem erga Patronum suum non minùs accendatur, quã si ad Ecclesiam confluat Cathedralẽ. Octaua verò satis est, si fiat à Clero sæculari illius loci; neque cogendi sunt Regulares occupati etiam proprijs Religionis Officijs, ad omnia Cleri sæcularis officia recitanda.

¶ 3 6 Si

6 Si Patroni plures, seu Titulares conceduntur, vt supra num. 2. eritne eorundem æquale Festum. hoc est, primæ classis cum Octaua; Officium quidem singulorum duplex erit, vt dicitur in Rubr. de Officio Duplici num. 1. sed Octaua non conceditur, ex Rubricis Breuiarij de Octauis num. 1. nisi Festo principalis Patroni, & principalis item Titularis Ecclesiæ; imò neque primæ classis Festum erit, nisi sit solemne principale Festum principalis Patroni, aut Tituli Ecclesiæ, vt aperte in Rubr. de Commemor. num. 3. & 4. quale non est Patroni translatio, nec Festa similia.

7 Neque de his Patronis minis principalibus tenentur Regulares officium recitare, si non sunt in Calend. Rom. quos nulla lex obligat: laudabile tamen est, si recitent in gratiam populorum, vt paulò supra diximus, & eò magis, si populus agat Festum sine opere feruili officium autem erit duplex maius per annum ex Rubr. de Concurr. num. 2. in fine: quod addidimus ante Tabellas in postrema recognitione Breuiarij.

8 Quid, si accidat, quòd in Cathedrali fiat de Patrono loci absque octaua, veluti Mediolani de S. Ambrosio, cuius Festum ritu Ambrosiano non habet octauam; an subditi Archiepiscopo Mediolanensi, secundum ritum Romanum, Horas canonicas recitaturi, teneantur ad octauam Sancti Ambrosij celebrandam? Negant aliqui, quia satis est, vt membra à capite non discordent. Affirmant alij, quia tenentur ad seruandas Breuiarij Romani Rubricas; quibus ego magis assentior in gratiam Rubricatum Romanarum. Nostri Ordinis Patres celebrant ibidem S. Ambrosij octauam, etiam ex vi nostrarum Constitutionum, quæ lib. 2. cap. 5. id præcipiunt vbique fieri in Festo Patroni loci:

9 Ceterùm Patroni, seu Tituli Festum, licet excludatur, si incidat infra octauas Paschæ, & Pentecostes, & in Hebdomada maiori; locum tamen habet infra octauas Epiphaniæ, quæ duplicia alia Festa excludit.

10 In die octaua Epiphaniæ, si incidat Patronus, vel Titularis Ecclesiæ in eam diem, transfertur Festum Patroni; & eodem modo si in Dominica prima Aduentus, & Quadragesimæ, Dominica Passionis, Palmarum, Paschæ, in Albis, Pentecostis, & Trinitatis; in quibus mysteria Redemptionis nostræ à populo quoque sunt magis celebranda, licet quædam ex prædictis Festis sint classis secundæ. Idem fiat, si incidat in Vigiliam Natiuitatis Domini, & Pentecostis, in die Circumcisionis, in Feria quarta Cinerum; vt scilicet transferatur.

11 Tanta est solemnitas Patroni principalis loci, vt, si incidat in Vigiliam, quæ sit in Calendario cum ieiunio de præcepto, nihil in Officio fiat de Vigilia, quæ mortificationem infert: in mensa tamen ieiunandum erit, nisi transferatur in præcedentem diem ieiunium ipsum, auctoritate maiorum, de qua supra cap. 7. nu. 5. pag. 26.

12 Habet integras vtrasque Vesperas, nisi concurrat cum Festis Christi primæ classis, aut B. Virginis Assumptæ, aut Dedicationis propriæ Ecclesiæ, ex ijs, quæ diximus supra cap. 8. num. 7. & cap. 9. nu. 3. adeo, vt eidem cedant in concursu, tum secundæ Vesperæ diei octauæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, tum primæ Vesperæ diei octauæ Ascensionis, & Corporis Christi, vt in Notis dicitur Tabella 2. de Concurrentia.

13 Debentur eidem lectiones in primo Nocturno, quæ habentur in Comuni, non autem de scriptura occurrente, ad maiorem celebritatem, vt dicitur in Rubricis cap. de Lectionibus num. 9.

14 Lectiones secundæ & tertij Nocturni, si non adsunt propriæ in Breuiario, neque extra Breuiarium approbatæ à Sancta Sede Apostolica; sumantur de Comuni, & de Octauario Romano in hanc præcipuè causam edito. nam in officio, nihil legendum est, quod ab eadem Sede Apostolica non sit approbatum; vt fuse probat, ex Gelasio Papa, Radulphus proposit. 11. & ex Sixti V. Constit. 74. concedens varias facultates; S. Rituum Con-

grega-

gregationi, officia SS. Patronorum noluit approbati posse, inconsulto ipso met Summo Pontifice. Approbata verò pro cetero loco negavit sepius S. Congregatio, extendi posse ad alia loca, non consulta eadem Congreg. quæ iustus de causis alicui loco concedit, alicui negat.

15 Queritur de Titulo Altaris, seu Cappellæ, quò ritu sit celebrandus? constat ex Rubrica de Commemorationibus num. 3. non esse celebrandum, ut duplex primæ classis. Reliquum est igitur, ut celebretur, prout in Calendario Romano describitur. In quo si neque nominatur, ad illud Altare celebrari poterunt Missæ Festivæ cum Hymno Angelico, ut alibi diximus; sed officium nullatenus fiat sine licentia maiorum, ad quos attinet officia mutare, qua de re diximus *Secl. 1. cap. 5. tit. 2. num. 9. pag. 7.*

16 Si Altare Titulus est beneficii, beneficiatus adhuc non debet officium recitare de eo, ut de Festo primæ classis; neque alio ritu, quàm in Calendario sit descriptus; & eo ibidem non descripto, non video, qua ratione propria auctoritate possit de eo recitare officium.

17 Si verò Titulus est Ecclesie dirute ad illud Altare translatus, ille, qui emolumenta prædictæ Ecclesie percipit, æquus est, ut recitet officium de eo in eius Festo, ne depereat cultus illius Titularis Ecclesie; & ritus erit semiduplex, nisi dignitas eiusdem aliud exposcat; exemplo sumpto à Vaticana Collegiata S. Petri, quæ celebrat Festum Sancti Blasii Semiduplex ob Ecclesiam eiusdem Sancti cum emolumentis unitam Collegio Canoniorum S. Petri: sed in his casibus consultatur Sacra Rituum Congreg. Vide, quæ diximus *Secl. 2. cap. 2. num. 26. pag. 14.*

18 Ceterum beneficiatus quilibet habens Ecclesiam, quæ est Titulus beneficii, licet apud eam non resideat, debet tamen Festum eiusdem colere, uti primæ classis, & cum octava celebrare; quia Festum Tituli est Ecclesie.

19 Sed utrum cultus Titularis alicuius Ecclesie possit, & debeat extendi ad alios

de Clero, extra propriam Ecclesiam, ita ut debeant omnes, tam in Civitate, quàm in Diocesi, celebrare Festum particularis Ecclesie ritu Semiduplici? negauimus supra *cap. 3. num. 5. pag. 19.*

20 Dies Octava Patroni loci accidit alicubi in Festo duplici, quod ibi est in præcepto, unde populus magis optat audire Missas de Festo, quàm de die octava, ut in Vrbe Regij Ditionis estensis, in qua octava dies S. Prosperi occurrit in Festo Visitationis B. Virg. quod ibi est de præcepto: quid ergo erit agendum? Sacra Rituum Congregatio approbans Officia pro Clero Regiensi decreuit fieri Officium de Festo cum commemoratione Octavæ, aliàs transferretur Festum, ut de Octavis diximus. *cap. 8. num. 12. pag. 25.* Si neget alijs, potest Episcopus transferre Festum de præcepto in sequentem diem, si ab eo pender.

21 An verò possit dies octava Patroni loci appellari maius duplex, ut habeat integras Vesperas; Negauimus supra *cap. 8. num. 23. pag. 27.*

22 Quomodo separandus sit Patronus à socijs, quos habet in Calendario; & quo ritu sit de socijs officium faciendum, ostendimus supra, *cap. 10. num. 11. & seqq. pag. 31.*

23 In Vigilia Patroni, quæ habet officium in Calendario, aut ea die omittenda commemoratio de Patrono, quæ solet fieri inter Suffragia, ne de eodem fiat officium, & commemoratio; quæ est indubitata regula in officio diuinò. Vide infra *Secl. 5. cap. 18.*

24 Quæ diximus de Patrono principali loci, eadem conveniunt Fundatori, & Patrono Ordinis in toto Ordine post solemnem Canonizationem eiusdem.

25 Negamus autem illud, quod non nemo scripsit: nimirum, quòd infra oct. Patroni, seu Tituli, seu Dedicationis propriæ Ecclesie, debeat fieri commemoratio de Octava, quocumque adveniente Festo; quia gratis dicitur, & est privilegium Octavarum Natiuit. Epiphaniæ, & Corporis Christi tantum.